

A Minisztertanács megtárgyalta

(Folytatás az 1. oldalról.)

tervkészítést, hozzájárult ahhoz is, hogy a lakosság a tervet magáénak tekintse. A tervezés demokratizmusa a helyi tartalmak erőteljesebb feltáráshoz vezetett, főképpen a szakmai viták, a különböző társadalmi fórumokon (népfront, a szakszervezetek stb.) megrendezett értekezletek jóvoltából.

A tervek készítése pozitív vonása, hogy a tanácsok megkeresték a területükön működő vállalatokat, intézményeket, és kezdeményezték a beruházási, fejlesztési elképzelések koordinálását. Az érdekeltek számos közös beruházás megvalósításában állapodtak meg, ami reménykeltő a tervek megvalósítása szempontjából. Együttműködésről azonban — sajnos — kevésbé lehet beszélni az intézmények közös üzemeltetését illetően.

Mindent egybevetve, a megyéken belül a településeket érintő beruházásokat a tanácsai szervek jól összehangolták, a lehetőségeket több oldalról „közelítették” meg. Az Országos Terhivatalban megállapították azonban azt is, hogy a több megyét, valamint a nagyvárosokat és környéküket érintő kérdések egyeztetésénél a tervek készítőinek van még tennivalójuk, ezen a téren ugyanis hiányosságok tapasztalhatók.

A tanácsok negyedik öt éves tervének fejlesztési alapja — amely saját bevételekből, megosztott bevételekből, állami költségvetési

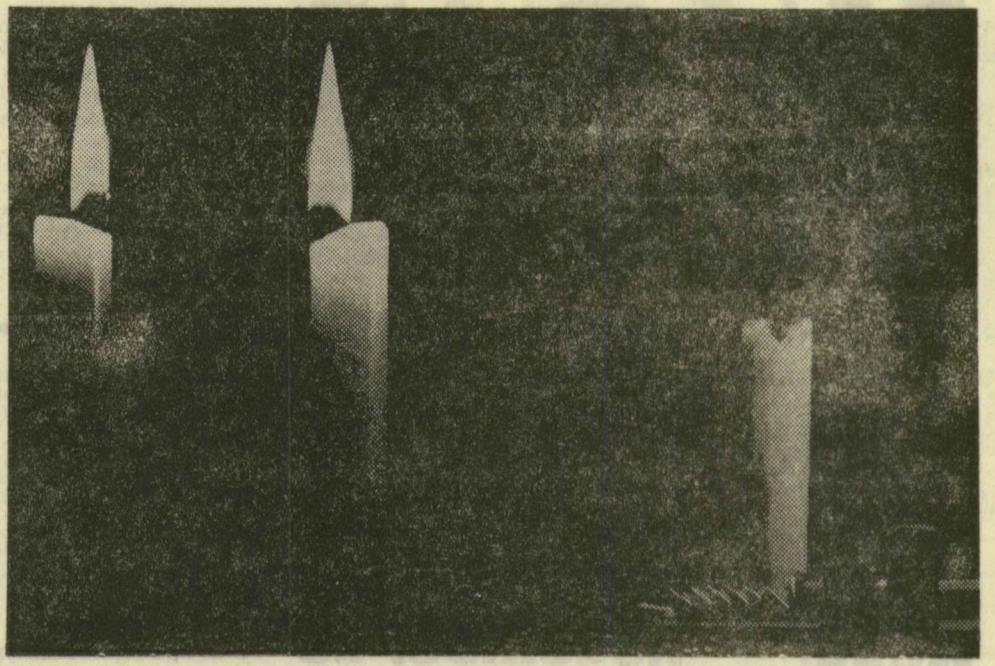
támogatásból stb. áll — a népgazdasági tervben 79,4 milliárd forintot tesz ki. A tanácsai tervek összehangolásánál kiderült, hogy a középtávú fejlesztési tervek gyakorlatilag azonos nagyságrendű pénzforrással — 80,4 milliárd forinttal — számoltak. Ez azt bizonyítja, hogy a tervezők jól mérték fel a lehetőségeket, az esetek döntő többségében számoltak az adottságokkal.

A fő célkitűzéseknek megfelelően a beruházási eszközök döntő részét lakásépítésre és az ehhez kapcsolódó közmuvelőiségre irányozták elő. A megépítésre kerülő lakások alapterületét és felszerelését a népgazdasági terv számításával lényegében azonos színvonalon tervezték meg; az átlagos lakásnagyság két szoba. A korszerű, központi fűtéssel rendelkező lakások aránya a tervekben eléri a 90 százalékot, ezek a lakások beépített bútorot kapnak. A lakásépítés a tanácsai tervezésnél is felszínre hozott bizonyos ellentmondásokat. Egyebek között például a bruttó lakásköltséget a tanácsok magasabbra tervezték, mint az eredeti központi számítások. A tanácsok tehát lényegében a népgazdasági szinten tervezettnél magasabb építési költségeket vettek figyelembe, ami részben abból adódik, hogy a központi számításoktól eltérő és költségesebb kivitelezéssel számoltak, például 8 százalékkal „magasabbra” tervezték a közép-magas és magas épületek

arányát, mint a negyedik öt éves terv lakásépítéséről szóló kormányhatározat. Ezért is megdöbbentő az Országos Terhivatal jelenlétének az a része, amely arra figyelmeztet: a tanácsoknak fokozottabban kell törekedniük az egyszerűbb kivitelű lakások építésére.

A tanácsok a víz-csatorna-közművek fejlesztésére 8,2 milliárd forintos beruházást irányoztak elő, ami lényegében szintén megfelel a népgazdasági tervben számba vett összegnek. Komoly fogynak azonban, hogy a képződő vállalati forrásoknak csak alig felét irányozták elő a víz-csatorna-közművek rekonstrukciójára, holott például ezen a téren a fővárosban is rendkívül nehéz a helyzet. A gyakori csőtörések és vízellátási zavarok megelőzésére előirányozott összeg — a szakemberek szerint — nem lesz elegendő, legalábbis, ha a tanácsok ragaszkodnak eredeti elképzelésükhöz, és az amortizációs forrásból képződő 3,5 milliárd forintból ilyen jellegű rekonstrukcióra csak 1,6 milliárd forintot költenek.

Gondos munkát tükröz a tanácsai terveknek az a része, amely a központi szolgáltatásfejlesztési alap és a központi területfejlesztési alap „elköltsé” felett rendelkezik. Az előbbire több mint 1,4, az utóbbira 3,1 milliárd forintot irányoztak elő, sem többet, sem kevesebbet, mint amennyit a realitások megengednek.

Elfűjt életek

A párttitkár a szomszédoktól került a faluba. Néhány hónap múltán beilleszkedett, s rendben ment minden. Megbecsülték. Három évre jól mutatkoztak azok a hiányosságok, amelyeknek alapján leváltását javasolták. Nem képezte magát. Ivott. Társaságban mulatott. Este lementek a szeszfőzdebe, ittak. Összeverekedtek.

A falu mindent látott és számon tartott. Sokszor már úgy érezte a párttitkár, hogy ujjal mutatgatni rá. Nem bírta elviselni, főbe lőtte magát az udvarban.

kiszabadulás után Szolnok megye egyik legnagyobb állami gazdaságában találkozott vele. Keveset tudtak róla; zárkózott, hétvégeken hazajár Csongrádra. Aztán az egyik tisztavirág-életű és ragyogású termelőszövetkezetbe tette át székhelyét, megyénkbe. Jó fizetés, reprezentálás. Villa, utaztatások, a pénz nem számított.

Nagyvonalú életet élt. Tehette, főnökei se jártak a becsület és a tisztesség útján. Eljártak a szövetkezetet. Lebuktak. A főkönyvelő nikotint ivott.

Az elnök igen becsület, jó szándékú ember volt. Munkájának élt. Paraszti sorból verekedte fel magát annyira, hogy a városban elismerték szaktudását, igyekeztét. Országos hírű szövetkezetet vezetett. Nem értették meg egymást a vezetőségi tagok. Szakmai viták is előfordultak. S jött az árvíz. A közös gazdaság nagyon visszaesett. Napirenden voltak a veszekedések, a tagok jövedelme vérszesen csökkent. Az elnök idegileg kiborult. Terhét nem tehette le, nikotint ivott.

Térsztag. Fiatal, család. Rendes, szorgalmas, megkeresi ami a megélhetéshez szükséges. Két kis gyereke van. Feleség szereti a divatot, miniszoknyát csináltatott. Veszekedtek miatta, az

asszony nem hagyta magát. Dolgozott. Férjének ez se tett. Mit takarítgat az étteremben, otthon is megkeresi azt a pénzt, a háztájiban. Szerette családját, nem veszekedett.

Jött haza a határból, keverte asszonyát. Az étterem udvarán ölelte az egyik részeg. Hazasietett, az ablak közé tette megtakarított 1700 forintját. Irány a határ. A csatorna partján sokáig időzött, barátkozott a halállal. Meggondolta. Nem a vízbe vetette magát, az akácokban egy fán érte a halál.

Biztonságos téli ellátásra készült fel a zöldség-gyümölcs kereskedelem

A tavalyi termésből tárolt zöldség-, gyümölcskészlet kevesebb, ennek megfelelően a forgalom is mintegy 15 százalékkal kisebb volt, mint az előző esztendőben. A kora tavaszi kedvező időjárás előbbre hozta az újburgonya, a korai zöldség- és gyümölcsfélék érését, értékesítési szezonját, így a lakosság ellátása nyáron lényegesen javult, a fogyasztói árak is csökkentek. Augusztus végéig 3,2 százalékkal több burgonya, zöldség és gyümölcs került forgalomba, mint a múlt év azonos időszakában. A júliusban kezdődött 50 napos aszály azonban rontotta a kezdeti biztató terméskülátásokat és a minőséget, s ez kihatott az árakra is. Az állami és a szövetkezeti kereskedelem az 1970. évinél körülbelül 6 százalékkal drágábban árusította a burgonyát, a zöldséget és a gyümölcsöt, a termelői piacon esetenként még ennél is magasabb árak alakultak ki. Az alapvető hiányok elkerülésére, a megfelelő ellátás érdekében több mint 500 vagon burgonyát, zöldséget és gyümölcsöt importált a kereskedelem.

Az idei termés sem a múlt évit, sem a tervezettet nem érte el, ezért összehangolt intézkedésekkel gondoskodtak a belföldi ellátáshoz szükséges fogyasztói áru-alapról. Végeredményben az idén — a tavalyinál valamivel kevesebb — 83 000—85 000 vagon burgonya, zöldség és gyümölcs került, illetve kerül forgalomba. Ez a mennyiség nagyjából megfelel a keresletnek.

A zöldség-gyümölcs kereskedelem az 1971—72. évi téli szezonra biztonságos ellátásra készült fel: a tavalyinál több mint 11 százalékkal nagyobb készletek árusítására kapott megbízást. Burgonyából csaknem 2000 vagonnal tárolnak többet a tavalyinál. Vöröshagymából — az export csökkentésével — ugyancsak fedezik a lakosság 1972. első félévi szükségletét. A folyamatos őszi ellátás mellett viszont csak importtal együtt tudják kielégíteni a zöldség- és gyümölcsigényt. Az idei gyenge almatermés pótlására növelelik a déligyümölcs-behozattal.

Megyei egészségügyi pártaktíva Szegeden

A Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei Bizottság háromnapos tanácskozást szervezett Szegeden az egészségügyi pártalapszervezetek titkárai részére. A tegnapi kezdődött tanácskozássorozat dr. Ágoston József, a megyei pártbizottság titkára nyitotta meg. Jelen volt a megnyitón dr. Ozvald Imre, a Szeged városi pártbizottság titkára, Hantos Mihály, a Csongrád megyei tanács elnökhelyettese és Papp Gyula, Szeged megyei város tanácsának elnökhelyettese is.

Az első napi tanácskozáson részt vettek a Csongrád megyei egészségügyi intézmények állami vezetői is, és az alapszervezeti titkárokkal együtt hallgatták meg dr. Medve Lászlónak, az MSZMP Központi Bizottságának alosztályvezetőjének az egészségügyi és szociálpolitikai irányelvekről és az egészségügyi etikai kérdéseiről szóló előadását, illetve Hantos Mihály Csongrád megye egészségügyének helyzetéről és negyedik öt éves tervünkre esedékes fejlesztési feladatairól szóló tájékoztatóját.

A következő két napon az alapszervezeti titkárok folytatják tanácskozásukat.

Az állami és a szövetkezeti kereskedelem tervezett 20 000 vagonos téli készlete a szabadpiacon várható, mintegy 5000 vagonnyi áruval kiegyensúlyozott piaci helyzetet teremt: lehetővé teszi a szocialista kereskedelem piacsabályozó szerepének érvényesítését.

Mindent egybevetve, az év hátralévő időszakában és 1972. első felében, az újtermésig — néhány cikk importálásával — biztosítják a lakosság burgonya-, zöldség- és gyümölcsezellátását.

Javult a fuvarozás helyzete

Új tranzitraktár épül

A szállítással, fuvarozással foglalkozó vállalatok számára mindig komoly erőpróbat jelent az őszi. A növekvő áruforgalom, a mezőgazdasági termékek továbbítása igénybe veszi a fellelhető szállítóeszközöket, és a MÁV-nál, Volánnál dolgozó embereket egyaránt. De ilyenkor összel nem csupán a napi feladatok követelnek a szokottnál is nagyobb figyelmet a közlekedés szakembereitől, hanem a jövő esztendő igényeinek felmérése, a szállítási tervek elkészítése.

Tegnap Szegeden, a 10-es számú Volán központjában fuvarozói ankétot tartottak. Ezen a Volán szakemberei mellett a megrendelők képviselői is részt vettek. Dr. Csizsár Károlynak, a 10-es Volán igazgatójának megnyitóját után Pataki Sándor igazgatóhelyettes adott számot az autóközlekedési vállalat idei munkájáról, eredményeiről, s tevékenysége során tapasztalt néhány eltelmondásról.

A személyforgalom feladatait Csongrád megyében — korábban Szeged kivételével — megfelelően oldotta meg a vállalat. Mind a helyi, mind a helyközi járatok elszállították a napról napra

növekvő számú utast, beváltak a menetrend-módosítások, útvonal-kiigazítások. Legutóbb — mint arról lapunkban is beszámoltunk — Szegeden lépett életbe új forgalmi rend, amely az eddigi tapasztalatok szerint beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

Az áruszállításban már nem ilyen egyértelmű a helyzet: a szállítási igények és a követelmények között bizony feszültség tapasztalható, a Volán nem mindig tudta kielégíteni a vállalatok szállítási igényeit. Az 1971 januárjában bevezetett darabú fuvarozást általában megelégedésre végzi a vállalat, ám az utóbbi hónapokban megnőtt a szállítási határidő. A MÁV-állomásokon az év elmúlt időszakában 2 ezer 400 vasúti kocsit raktak meg a gyűjtőforgalomban, jó jel, hogy a MÁV segítségével az idén 57 ezer 800 kocsi árut továbbítottak, a tavalyi 48 ezerrel szemben. Az is öröndetes, hogy csökkent a káresemélyek és a panaszok száma, bár a MÁV — a megemelt kocsiallaspénz miatt nagy összegű bírságot rótt ki.

A következő esztendőben további fejlődésre számít a Volán, több megrendelőre,

több elszállítandó termékre. Részt vesz a nemzetközi fuvarozásban, sőt szállít Jugoszláviából Magyarországra, valamint szabolcsi almát külföldre. Lehetőség nyílik a rakodási további gépesítésére, hiszen a szegedi Tiszapályaudvar korszerűsítése nyomán az eddiginél lényegesen jobb feltételeket teremtetek ehhez. A Volán — ha támogatják ebben partnerei — megoldja a kereskedelmi áruk gépesített megrakodását. Mivel a közúti szállítási feladat nőtt — a Volán kezdeményezése alapján — új tranzitraktárt építenek, amely az E-5-ös útról is közvetlenül igénybe vehető. A helykijelölés megtörtént, s remélhetőleg a tranzitraktár 1972 végén, 1973-ban már üzemelhet.

A Volán továbbfejleszti bérleti rendszerét. A személy- és kisteherkocsikon kívül a vállalatok számára lehetővé teszi nagyobb teherautókat, valamint autóbuszok kölcsönzését, vezető nélkül. Amennyiben a feltételek megvannak, a vállalatok telephelyein is rakodógépeket kíván használni a szállítási, rakodási idő lerövidítése érdekében.

M. I.

Idősebb asszony. Boldog, családi

GYÓGYSZEREK

élet. A munkahelyén megszeret egy férfit. Összeáll vele. Hónapokig tart. Utána semmi, a nagy család. Alberletbe húzódik, élő halott. A család visszafogadja. Am nem felejt, nem tud megbocsátani. Az asszony gyógyszerhez nyúlt, kint a határban szedte be a halált okozó tablettákat.

Sokan nem vállalják az életet. A szegedi járás falvaiban 3-5 öngyilkosság van minden évben. Egy falu, sok temetés. Ismerek esetet, amikor az öreg néne, térsztagdíjas, rendezett anyagi körülmények között él, reggel megsütötte a friss kenyert, de már nem szeghette meg. Időközben meggondolta magát, felment a padlásra egy jó erős kötéllal. Mindene megvolt, — mondogatták sokáig a faluban. Akkor miért? A takarékból húszezer forintot örzött. Gyerekei Debrecenben, évenként meglátogatták. Szerették. És mégis...

Nehéz az okokra hivatkozni, következtetni. Ahány eset, annyi ok. Más és más összetevők, meghatározók. Egy biztos, nem a munkanélküliség, nem a kenyeréltelenség kergeti öngyilkosságba az embereket, saját gyengeségük.

FIGYELJÜNK EGYMÁSRA

Magyarországon az utóbbi időkben évente több mint 3 ezer ember lett öngyilkos. Többen, mint ahányan például TBC-ben haltak meg. Hazánk az öngyilkossági arányszámok „rangsorában” állandóan az első helyek valamelyikét foglalja el. Csongrád megye, Szeged élen áll az öngyilkosság statisztikájában.

Alkoholizmus, iskolai felgyelmi büntetések, öreg kor, elhagyatottság, lakásprobléma, betegség, családi viszálykodás, mind-mind közrejátszhat a kétségbeesítő helyzet kialakításában, az öngyilkosságban.

A nagy városok közül sajnos Szeged az „elsőseg”.

Jobban figyeljünk egymásra. Ez a legjobb módszer és leghatásosabb gyógyszer. Csodaszer. Megéri, hogy éljünk vele.

Sz. Lukács Imre